

"Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie". Instytucja Zarządzająca PROW 2014-2020 Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Doradztwo współfinansowane jest ze środków Unii Europejskiej w ramach działania 19 Wsparcie dla Rozwoju Lokalnego w ramach inicjatywy Leader, poddziałanie 19.4 Wsparcie na rzecz kosztów bieżących i aktywizacji Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Kampania informacyjna nt. Przygotowania dokumentacji aplikacyjnej i rozliczania projektów oraz dokumentowania i wizualizacji projektów.

Przygotowanie dokumentacji aplikacyjnej i rozliczania projektów oraz dokumentowania i wizualizacji projektów

LUTY 2022

Poddziałanie 19.2 Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność

Zakres wsparcia

Wsparcie w ramach tego poddziałania jest przyznawane na operacje, w zakresie:

- **wzmocnienia kapitału społecznego**, w tym przez podnoszenie wiedzy społeczności lokalnej w zakresie ochrony środowiska i zmian klimatycznych, także z wykorzystaniem rozwiązań innowacyjnych;
- **rozwoju przedsiębiorczości** na obszarze wiejskim objętym strategią rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność, przez:
  - podejmowanie działalności gospodarczej;
  - tworzenie lub rozwój inkubatorów przetwórstwa lokalnego produktów rolnych będących przedsiębiorstwami spożywczymi, w których jest wykonywana działalność w zakresie produkcji, przetwarzania lub dystrybucji żywności pochodzenia roślinnego lub zwierzęcego lub wprowadzenia tej żywności na rynek, przy czym podstawą działalności wykonywanej w tym inkubatorze jest przetwarzanie żywności;
  - rozwijanie działalności gospodarczej;- w tym podnoszenie kompetencji osób realizujących operacje w tym zakresie;
- **wspieranie współpracy między podmiotami wykonującymi działalność gospodarczą na obszarze wiejskim objętym LSR:**
  - w ramach krótkich łańcuchów dostaw, lub
  - w zakresie świadczenia usług turystycznych, lub
  - w zakresie rozwijania rynków zbytu produktów lub usług lokalnych;
- **rozwoju rynków zbytu produktów i usług lokalnych**, z wyłączeniem operacji polegających na budowie lub modernizacji targowisk objętych zakresem wsparcia w ramach działania „Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich”;
- **zachowania dziedzictwa lokalnego;**
- **rozwój ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury turystycznej lub rekreacyjnej lub kulturalnej;**
- **promowania obszaru objętego LSR**, w tym produktów lub usług lokalnych;
- **oddolnych i lokalnych koncepcji rozwoju wsi**, mających na celu wypracowanie efektywnych i niestandardowych rozwiązań lokalnych problemów miejscowości wiejskich dzięki innowacyjnemu podejściu, zwanych dalej „koncepcjami inteligentnych wsi”.

Beneficjent

1. O pomoc może ubiegać się podmiot będący:

1) osobą fizyczną, jeżeli:

a) jest obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej,

b) jest pełnoletnia,

c) ma miejsce zamieszkania na obszarze wiejskim objętym LSR (**Gminy Dobromierz, Kostomłoty, Jaworzyna Śląska, Strzegom, Świdnica, Udanin i Żarów**) –w przypadku gdy osoba fizyczna nie wykonuje działalności, do której stosuje się przepisy ustawy z dnia 6 marca 2018 r.- Prawo przedsiębiorców,

d) miejsce wykonywania działalności gospodarczej, oznaczone adresem wpisanym do CEIDG, znajduje się na obszarze wiejskim objętym LSR (**Gminy Dobromierz, Kostomłoty, Jaworzyna Śląska, Strzegom, Świdnica, Udanin i Żarów**) –w przypadku gdy osoba fizyczna wykonuje działalności gospodarczą, do której stosuje się przepisy ustawy z dnia 6 marca 2018 r.- Prawo przedsiębiorców, a w przypadku braku takiego wpisu, jeżeli miejsce zamieszkania takiej osoby znajduje się na obszarze wiejskim objętym LSR,

2) osobą prawną, z wyłączeniem województwa,

3) jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, jeżeli siedziba tej jednostki lub jej oddziału znajduje się na obszarze wiejskim objętym LSR.

2. W przypadku gdy operacja będzie realizowana w ramach wykonywania działalności gospodarczej w formie spółki cywilnej warunki określone w ust. 1 powinny być spełnione przez wszystkich wspólników tej spółki.

3. W przypadku gdy podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy wykonuje działalność gospodarczą pomoc jest przyznawana, jeżeli podmiot ten prowadzi mikroprzedsiębiorstwo albo małe przedsiębiorstwo.

4. O pomoc może ubiegać się również:

1) gmina jeżeli jej obszar jest obszarem wiejskim objętym LSR;

2) powiat, który nie ma siedziby na obszarze wiejskim objętym LSR, ale przynajmniej jedna z gmin wchodzących w skład tego powiatu ma siedzibę na obszarze wiejskim objętym LSR.

W przypadku operacji oddolnych i lokalnych koncepcji rozwoju wsi, mających na celu wypracowanie efektywnych i niestandardowych rozwiązań lokalnych problemów miejscowości wiejskich dzięki innowacyjnemu podejściu, zwanych dalej „koncepcjami inteligentnych wsi” o pomoc może ubiegać się wyłącznie LGD, a operacja ta może być realizowana wyłącznie w formie projektu grantowego.

Forma pomocy

Koszty które są uzasadnione zakresem operacji, niezbędne do osiągnięcia jej celu oraz racjonalne i obejmują koszty:

- ogólne, o których mowa w art. 45 ust. 2 lit. c rozporządzenia nr 1305/2013 (*tj. związane z kosztami budowy, nabycia, włącznie z leasingiem lub modernizacji nieruchomości, lub kosztami zakupu lub leasingu nowych maszyn i wyposażenia do wartości rynkowej majątku*), takie jak:
  - ✓ honoraria architektów, inżynierów, opłaty za konsultacje, opłaty za doradztwo w zakresie zrównoważenia środowiskowego i gospodarczego, w tym studia wykonalności; *Przy ustalaniu wysokości pomocy koszty ogólne są uwzględniane w wysokości nieprzekraczającej 10% pozostałych kosztów kwalifikowalnych operacji.*
- zakupu robót budowlanych lub usług,
- zakupu lub rozwoju oprogramowania komputerowego oraz zakupu patentów, licencji lub wynagrodzeń za przeniesienie autorskich praw majątkowych lub znaków towarowych,
- najmu lub dzierżawy maszyn, wyposażenia lub nieruchomości,

- zakupu nowych maszyn lub wyposażenia, a w przypadku operacji w zakresie zachowania dziedzictwa lokalnego – również używanych maszyn lub wyposażenia, stanowiących eksponaty,
- zakupu nowych środków transportu, z wyłączeniem zakupu samochodów osobowych przeznaczonych do przewozu mniej niż 8 osób łącznie z kierowcą, Przy ustalaniu wysokości pomocy koszty zakupu środków transportu są ustalane w wysokości nieprzekraczającej 30% pozostałych kosztów kwalifikowalnych operacji, pomniejszonych o koszty ogólne.
- zakupu rzeczy innych niż wymienione w pkt. 5) i 6), w tym materiałów,
- wynagrodzenia i innych świadczeń, o których mowa w Kodeksie pracy, związanych z pracą pracowników beneficjenta, a także inne koszty ponoszone przez beneficjenta na podstawie odrębnych przepisów w związku z zatrudnieniem tych pracowników – w przypadku operacji w zakresie tworzenia lub rozwoju inkubatorów przetwórstwa lokalnego i wspierania współpracy między podmiotami wykonującymi działalność gospodarczą,
- podatku od towarów i usług (VAT), zgodnie z art. 69 ust. 3 lit. c rozporządzenia nr 1303/2013 (podatek od wartości dodanej (VAT), z wyjątkiem podatku którego nie można odzyskać na mocy prawodawstwa krajowego VAT)

- które są uzasadnione zakresem operacji, niezbędne do osiągnięcia jej celu oraz racjonalne.

Wkłady rzeczowe

Do kosztów kwalifikowalnych zalicza się także wartość wkładu rzeczowego, o którym mowa w art. 69 ust. 1 rozporządzenia nr 1303/2013.

Wkłady rzeczowe w formie robót budowlanych, towarów, usług, gruntów i nieruchomości, w przypadku których nie dokonano żadnych płatności w gotówce potwierdzonych fakturami lub dokumentami o równoważnej wartości dowodowej, mogą stanowić wydatki kwalifikowalne jeżeli:

- a) wydatki publiczne wypłacane na rzecz operacji obejmujące wkłady rzeczowe nie przekraczają łącznych wydatków kwalifikowanych, z wyłączeniem wkładów rzeczowych, na zakończenie operacji;
- b) wartość przypisana wkładom rzeczowym nie przekracza kosztów ogólnie przyjętych na danym rynku;
- c) wartość i dostarczenie wkładów rzeczowych mogą być poddane niezależnej ocenie i weryfikacji;
- d) w przypadku udostępnienia gruntu lub nieruchomości można dokonać płatności w gotówce do celów umowy leasingu o nominalnej rocznej wartości nieprzekraczającej jednej jednostki waluty państwa członkowskiego.
- e) w przypadku wkładów rzeczowych w formie nieodpłatnej pracy wartość takiej pracy jest określana z uwzględnieniem zweryfikowanego czasu poświęconego na pracę i wysokości wynagrodzenia za pracę równoważną.

Wartość gruntu lub nieruchomości musi być poświadczana przez niezależnego, wykwalifikowanego eksperta lub należycie upoważniony organ urzędowy.

Wartość wkładu rzeczowego w formie nieodpłatnej pracy ustala się jako iloczyn liczby przepracowanych godzin oraz ilorazu przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w drugim roku poprzedzającym rok, w którym złożono wniosek o przyznanie pomocy, i liczby 168.

Podstawowe zasady ustalania wysokości wsparcia na realizację operacji w ramach LSR

Wskazaniem w LSR priorytetem jest wspieranie rozwoju lokalnej oferty turystycznej oraz rozwoju produktów i usług lokalnych – w tym infrastruktury, nowych miejsc pracy, inkubatorów przetwórstwa lokalnego, etc. Dlatego w przypadku operacji, które realizowane będą w ramach **Przedsięwzięcia I oraz III** wnioskodawcy będą mogli realizować operacje o maksymalnej intensywności pomocy. Czyli w przypadku:

- Podmiotów wykonujących działalność gospodarczą, do której stosuje się przepisy ustawy z dnia 2 lipca 2004r. o swobodzie działalności gospodarczej – 70% kosztów kwalifikowalnych;
- Pozostałych podmiotów – 100% kosztów kwalifikowalnych;
- Jednostek sektora finansów publicznych nie wyższa niż 63,63% kosztów kwalifikowalnych.

W ramach **Przedsięwzięcia II** preferowane będą te operacje, które wpisują się w zakres wsparcia wskazany podczas konsultacji społecznych jako priorytetowy:

- Podmioty wykonujące działalność gospodarczą, do której stosuje się przepisy ustawy z dnia 2 lipca 2004r. o swobodzie działalności gospodarczej – 70% kosztów kwalifikowalnych pod warunkiem, że główny zakres ich działalności (który będą chcieli rozwijać dzięki otrzymaniu dofinansowania) będzie przynależał do następującego PKD wg klasyfikacji z 2007 roku:

Sekcja PKD	Symbol	Nazwa
H	49.39.Z	Pozostały transport lądowy pasażerski, gdzie indziej niesklasyfikowany
H	52.21.Z	Działalność usługowa wspomagająca transport lądowy
P	85.10.Z	Wychowanie przedszkolne
Q	86.21.Z	Praktyka lekarska ogólna
Q	86.22.Z	Praktyka lekarska specjalistyczna
Q	86.23.Z	Praktyka lekarska dentystryczna
Q	86.90.A	Działalność fizjoterapeutyczna
Q	87.10.Z	Pomoc społeczna z zakwaterowaniem zapewniająca opiekę pielęgniarzką
Q	87.30.Z	Pomoc społeczna z zakwaterowaniem dla osób w podeszłym wieku i osób niepełnosprawnych
Q	87.90.Z	Pozostała pomoc społeczna z zakwaterowaniem
Q	88.10.Z	Pomoc społeczna bez zakwaterowania dla osób w podeszłym wieku i osób niepełnosprawnych
Q	88.91.Z	Opieka dzienna nad dziećmi

- Podmioty wykonujące działalność gospodarczą, do której stosuje się przepisy ustawy z dnia 2 lipca 2004r. o swobodzie działalności gospodarczej w ramach pozostałych PKD – 65% kosztów kwalifikowalnych;
- W przypadku operacji z zakresu rozwijania działalności gospodarczej gdy beneficjent będzie się starać o środki od 50 000 zł do 300 000 zł będzie zobowiązany do utworzenia przynajmniej jednego nowego miejsca pracy.

W ramach **Przedsięwzięć IV i V** realizowane będą projekty grantowe. W ich ramach będzie można pozyskać 100% kosztów kwalifikowalnych. Maksymalna kwota jaką będzie można pozyskać na grant wynosić będzie 30 000 zł. W ramach pozostałych konkursów, poza premią na podejmowanie działalności gospodarczej gdzie ustalona jest wielkość wsparcia, beneficjenci będą mogli starać się o maksymalną możliwą kwotę wsparcia. Operacje realizowane w trybie

konkursowym w ramach przedsięwzięcia V otrzymają wsparcie 100% kosztów kwalifikowalnych w przypadku realizacji przez podmioty z poza sektora finansów publicznych oraz nie więcej niż 63,63% w przypadku realizacji przez podmioty z sektora finansów publicznych.

Cele i przedsięwzięcia LSR

Cel Ogólny/Cele szczegółowe	Przedsięwzięcie
Cel ogólny: 1. Zwiększenie poziomu przedsiębiorczości, w tym rozwój oferty turystycznej na obszarze LGD „Szlakiem Granitu”	
1.1. Stworzenie na bazie walorów przyrodniczych i kulturowych ciekawej oferty dla turystów oraz możliwości spędzenia czasu wolnego przez mieszkańców	I. „Szlakiem Granitu” – turystycznie i rekreacyjnie
1.2. Rozwój zróżnicowanej oferty miejsc pracy na obszarze i wzrost dochodów mieszkańców	II. Wsparcie tworzenia nowych miejsc pracy na obszarze „Szlakiem Granitu”
1.3. Rozwój rynku zbytu lokalnych produktów i usług, w tym wspieranie działalności klastra producentów granitu	III. „Smakiem Granitu” – markowe produkty i usługi obszaru
Cel ogólny 2. Aktywizacja społeczna i obywatelska społeczności lokalnej oraz wzmocnienie kapitału społecznego w oparciu o lokalne zasoby przyrodnicze i kulturowe	
2.1. Rozwój oferty zajęć aktywizacyjnych i integracyjnych dla mieszkańców obszaru oraz profesjonalizacja sektora organizacji pozarządowych	IV. Aktywna społeczność „Szlakiem Granitu”
2.2. Prowadzenie działań zachęcających mieszkańców do poznania walorów przyrodniczych i kulturowych regionu	V. Na granitowym szlaku dziedzictwa i kultury

Zasady udzielania pomocy

Pomoc jest przyznawana podmiotowi, któremu został nadany numer identyfikacyjny w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, zwany dalej „numerem identyfikacyjnym”, jeżeli:

- 1) koszty kwalifikowalne operacji nie są współfinansowane z innych środków publicznych;
- 2) operacja będzie realizowana nie więcej niż w 2 etapach,
- 3) operacja, która obejmuje koszty inwestycyjne, zakłada realizację inwestycji na obszarze wiejskim objętym LSR,
- 4) inwestycje trwale związane z nieruchomości w ramach operacji będą realizowane na nieruchomości będącej własnością lub współwłasnością podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy lub podmiot ten posiada prawo do dysponowania nieruchomością na cele określone we wniosku o przyznanie pomocy,
- 5) operacja jest uzasadniona ekonomicznie i będzie realizowana zgodnie z biznesplanem;
- 6) minimalna całkowita wartość operacji wynosi nie mniej niż 50 tys. złotych, a w przypadku projektu grantowego w zakresie oddolnych i lokalnych koncepcji rozwoju wsi, mających na celu wypracowanie efektywnych i niestandardowych rozwiązań lokalnych

problemów miejscowości wiejskich dzięki innowacyjnemu podejściu, zwanych dalej "koncepcjami inteligentnych wsi"- nie mniej niż 20 tys. złotych;

7) podmiot ten wykaże, że:

- a) posiada doświadczenie w realizacji projektów o charakterze podobnym do operacji, którą zamierza realizować, lub
- b) posiada zasoby odpowiednie do przedmiotu operacji, którą zamierza realizować, lub
- c) posiada kwalifikacje odpowiednie do przedmiotu operacji, którą zamierza realizować, jeżeli jest osobą fizyczną, lub
- d) wykonuje działalność odpowiednią do przedmiotu operacji, którą zamierza realizować;

8) realizacja operacji nie jest możliwa bez udziału środków publicznych;

9) została wydana ostateczna decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach, jeżeli jej wydanie jest wymagane przepisami odrębnymi.

W przypadku gdy operacja będzie realizowana w ramach wykonywania działalności gospodarczej w formie spółki cywilnej pomoc jest przyznawana, jeżeli numer identyfikacyjny został nadany spółce.

Adresy biur terenowych ARiMR:

1. 55-300 Środa Śląska ul. Wawrzyńca Korwina 2
2. 58-100 Świdnica ul. Saperów 25b

Podjęcie działalności gospodarczej

Podmiot ubiegający się o jej przyznanie:

- a) nie podlega ubezpieczeniu społecznemu rolników z mocy ustawy i w pełnym zakresie, chyba że podejmuje działalność gospodarczą sklasyfikowaną w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) jako produkcja artykułów spożywczych lub produkcja napojów – **Sekcja C PKD – Przetwórstwo Przemysłowe – Dział 10 - Produkcja artykułów spożywczych i Dział 11 – Produkcja napojów,**
- b) w okresie 3 miesięcy poprzedzających dzień złożenia wniosku o przyznanie tej pomocy nie wykonywał działalności gospodarczej, do której stosuje się przepisy ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców.
– i nie została mu dotychczas przyznana pomoc na operację w tym zakresie;

Operacja zakłada:

Podjęcie we własnym imieniu działalności gospodarczej, do której stosuje się przepisy ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, oraz:

- a) zgłoszenie podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy do ubezpieczenia emerytalnego, ubezpieczeń rentowych i ubezpieczenia wypadkowego na podstawie przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych z tytułu wykonywania tej działalności lub
- b) utworzenie co najmniej jednego miejsca pracy w przeliczeniu na pełne etaty średnioroczne, gdy jest to uzasadnione zakresem realizacji operacji, zatrudnienie osoby, dla której zostanie utworzone to miejsce pracy, na podstawie umowy o pracę;

- c) podmiotowi ubiegającemu się o jej przyznanie nie została dotychczas przyznana pomoc na operację w ramach pddziałania rozwój gospodarstw i działalności gospodarczej:
  - pomoc na rozpoczęcie pozarolniczej działalności gospodarczej na obszarach wiejskich,
  - pomoc na rozpoczęcie działalności gospodarczej na rzecz rozwoju małych gospodarstw,
- d) koszty planowane do poniesienia w ramach operacji:
  - mieszczą się w zakresie kosztów, o których mowa w § 17 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 24 września 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania "Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020,
  - nie są kosztami inwestycji polegającej na budowie albo przebudowie liniowych obiektów budowlanych w części dotyczącej realizacji odcinków zlokalizowanych poza obszarem wiejskim objętym LSR;
- e) biznesplan jest racjonalny i uzasadniony zakresem operacji, w szczególności, jeżeli suma kosztów planowanych do poniesienia w ramach tej operacji, ustalona z uwzględnieniem wartości rynkowej tych kosztów, jest nie niższa niż 70% kwoty, jaką można przyznać na tę operację.

We wniosku o przyznanie pomocy zakres będzie określany w biznesplanie zamiast zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji.

W przypadku operacji w zakresie podejmowania działalności gospodarczej środki finansowe z tytułu pomocy są wypłacane w dwóch transzach, z tym że:

- 1) pierwsza transza pomocy obejmuje 80% kwoty przyznanej pomocy i jest wypłacana, jeżeli beneficjent:
  - a) złożył wniosek o wpis działalności gospodarczej, do której stosuje się przepisy ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców, która będzie podjęta we własnym imieniu, do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG) i dokonano wpisu tej działalności do CEIDG, uzyskał pozwolenia, zezwolenia i inne decyzje, w tym ostateczną decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, których uzyskanie jest wymagane przez odrębne przepisy do realizacji inwestycji objętych operacją;
  - b) uzyskał pozwolenia, zezwolenia i inne decyzje, w tym ostateczną decyzję środowiskową, których uzyskanie jest wymagane przez odrębne przepisy do realizacji inwestycji objętych operacją;
- 2) druga transza pomocy obejmuje 20% kwoty przyznanej pomocy i jest wypłacana, jeżeli:
  - a) operacja została zrealizowana zgodnie z biznesplanem,
  - b) beneficjent podjął we własnym imieniu działalność gospodarczą oraz:
    - zgłosił się do ubezpieczenia emerytalnego, ubezpieczeń rentowych i ubezpieczenia wypadkowego na podstawie przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych z tytułu wykonywania tej działalności również w przypadku, gdy korzystał z uprawnienia, o którym mowa w art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców, lub - w przypadku zbiegu tytułu do ubezpieczeń społecznych z powodu objęcia beneficjenta obowiązkowymi ubezpieczeniami społecznymi z tytułu zasiłku

macierzyńskiego - zgłosił się do ubezpieczenia zdrowotnego z tytułu wykonywania tej działalności, lub

– utworzył co najmniej jedno miejsce pracy w przeliczeniu na pełne etaty średnioroczne i zatrudnił osobę, dla której zostało utworzone to miejsce pracy, na podstawie umowy o pracę lub zgłosił się do ubezpieczenia emerytalnego, ubezpieczeń rentowych i ubezpieczenia wypadkowego na podstawie przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych z tytułu wykonywania tej działalności i podlega tym ubezpieczeniom.

Wniosek o płatność pierwszej transzy pomocy beneficjent składa w terminie 3 miesięcy od dnia zawarcia umowy, a wniosek o płatność drugiej transzy – po spełnieniu warunków wypłaty drugiej transzy, w terminie określonym w umowie, nie później jednak niż po upływie 2 lat od dnia zawarcia umowy i nie później niż w dniu 30 czerwca 2024 r.

Tworzenie lub rozwój inkubatorów przetwórstwa lokalnego

- 1) podmiotowi ubiegającemu się o jej przyznanie nie została dotychczas przyznana pomoc na operację w zakresie podejmowania lub rozwijania działalności gospodarczej, której przedmiotem jest działalność gospodarcza sklasyfikowana w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) jako produkcja artykułów spożywczych lub produkcja napojów;
- 2) operacja zakłada korzystanie z infrastruktury inkubatora przetwórstwa lokalnego przez podmioty inne niż ubiegający się o przyznanie pomocy.

Rozwijanie działalności gospodarczej

- 1) podmiot ubiegający się o jej przyznanie w okresie 3 lat poprzedzających dzień złożenia wniosku o przyznanie pomocy wykonywał łącznie co najmniej przez 365 dni działalność gospodarczą, do której stosuje się przepisy ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, oraz nadal wykonuje tę działalność;
- 2) operacja zakłada:
  - a) utworzenie co najmniej jednego miejsca pracy w przeliczeniu na pełne etaty średnioroczne i jest to uzasadnione zakresem realizacji operacji, a osoba, dla której zostanie utworzone to miejsce pracy, zostanie zatrudniona na podstawie umowy o pracę lub spółdzielczej umowy o pracę,
- 3) podmiotowi ubiegającemu się o jej przyznanie nie została dotychczas przyznana pomoc na operację w zakresie podejmowania działalności gospodarczej albo upłynęło co najmniej 2 lata od dnia przyznania temu podmiotowi pomocy na operację w zakresie podejmowania działalności gospodarczej;
- 4) podmiotowi ubiegającemu się o jej przyznanie nie została dotychczas przyznana pomoc na operację w zakresie tworzenia lub rozwoju inkubatorów przetwórstwa lokalnego lub w ramach poddziałania 4.2 „*Wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój*” – w przypadku ubiegania się o przyznanie tej pomocy przez podmiot, który wykonuje działalność gospodarczą sklasyfikowaną w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) jako produkcja artykułów spożywczych lub produkcja napojów.

Wyłączenia ze wsparcia

Pomoc na operację nie przysługuje, jeżeli działalność gospodarcza będąca przedmiotem tej operacji jest sklasyfikowana w przepisach rozporządzenia RM z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) jako:

- działalność usługowa wspomagająca rolnictwo i następująca po zbiorach;
- górnictwo i wydobywanie;
- działalność usługowa wspomagająca górnictwo i wydobywanie;
- przetwarzanie i konserwowanie ryb, skorupiaków i mięczaków;
- wytwarzanie i przetwarzanie koksu i produktów rafinacji ropy naftowej;
- produkcja chemikaliów oraz wyrobów chemicznych;
- produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych;
- produkcja metali;
- produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep oraz motocykli;
- transport lotniczy i kolejowy;
- gospodarka magazynowa.

Wspierania współpracy między podmiotami wykonującymi działalność gospodarczą na obszarze wiejskim objętym LSR

- 1) Pomoc na operację w zakresie wspierania współpracy (...) jest przyznawana podmiotom, które zawarły porozumienie o wspólnej realizacji operacji, która ma na celu zwiększenie sprzedaży dóbr lub usług oferowanych przez podmioty z obszaru wiejskiego objętego LSR przez zastosowanie wspólnego znaku towarowego lub stworzenie oferty kompleksowej sprzedaży takich dóbr lub usług.
- 2) Porozumienie jest zawierane na czas oznaczony i zawiera postanowienia dotyczące wspólnej realizacji operacji, w szczególności:
  - a) dane identyfikujące strony porozumienia;
  - b) opis celów i przewidywanych rezultatów tej operacji oraz głównych zadań objętych tą operacją;
  - c) wskazanie strony, która jest upoważniona do ubiegania się o pomoc w imieniu pozostałych stron;
  - d) budżet operacji uwzględniający wkład finansowy poszczególnych stron.

Możliwość uzyskania wsparcia na pozostałe zakresy

Pomoc na operację w zakresie **zachowania dziedzictwa lokalnego albo budowy lub przebudowy ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury turystycznej lub rekreacyjnej, lub kulturalnej** jest przyznawana, jeżeli operacja służy zaspokajaniu potrzeb społeczności lokalnej. Pomoc na operację w zakresie **promowania obszaru objętego LSR, w tym produktów lub usług lokalnych** jest przyznawana, jeżeli operacja:

- 1) służy wspólnej promocji produktów lub usług lokalnych;
- 2) nie dotyczy organizacji wydarzeń cyklicznych, z wyjątkiem wydarzenia inicjującego cykl wydarzeń lub wydarzenia specyficznego dla danej LSR, wskazanych i uzasadnionych w LSR,

Przez wydarzenie cykliczne rozumie się wydarzenie organizowane więcej niż jeden raz oraz poświęcone przynajmniej w części tej samej tematyce.

Pomoc na projekt grantowy

Jest przyznawana, jeżeli:

- 1) wysokość każdego grantu jaki ma być udzielony grantobiorcy nie będzie wyższa niż 50 tys. złotych oraz niższa niż 5 tys. złotych, a w przypadku projektu grantowego w zakresie SV wynosi 4 tys. złotych;
- 2) w ramach projektu grantowego jest planowane wykonanie co najmniej dwóch zadań służących osiągnięciu celu projektu grantowego, a wartość każdego z tych zadań nie będzie wyższa niż 50 tys. złotych oraz niższa niż 5 tys. złotych, a w przypadku projektu grantowego w zakresie SV - jeżeli jest planowane wykonanie co najmniej pięciu zadań służących osiągnięciu celu projektu grantowego, a wartość każdego z tych zadań jest równa 4 tys. złotych;
- 3) koszty planowane do poniesienia przez grantobiorcę mieszczą się w zakresie kosztów, o których mowa w § 17 ust. 1 pkt 1-5 oraz 7 i 9 Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 24 września 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania "Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, i nie są kosztami inwestycji polegającej na budowie albo przebudowie liniowych obiektów budowlanych w części dotyczącej realizacji odcinków zlokalizowanych poza obszarem wiejskim objętym LSR;
- 4) granty zostaną udzielone grantobiorcom na podstawie umowy o powierzenie grantu, do wysokości limitu, który wynosi 110 tys. złotych na jednego grantobiorcę w ramach projektów grantowych realizowanych przez daną LGD;
- 5) suma grantów planowanych do udzielenia jednostkom sektora finansów publicznych w ramach danego projektu grantowego nie przekracza 20% kwoty pomocy na ten projekt;
- 6) każdy grantobiorca spełnia warunki określone w § 3 ust. 1 lub 4 i § 4 ust. 1 pkt 4 i 7 Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 24 września 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania "Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, oraz nie wykonuje działalności gospodarczej, z tym że w przypadku grantobiorcy, który:
  - a) realizuje zadanie w ramach projektu grantowego w zakresie SV,
  - b) zgodnie ze swoim statutem w ramach swojej struktury organizacyjnej powołał jednostki organizacyjne, takie jak sekcje lub koła, pomoc jest przyznawana, nawet gdy:
    - warunek określony w § 3 ust. 1 pkt 2 nie jest spełniony, jeżeli obszar działalności grantobiorcy i jego jednostki organizacyjnej pokrywa się z obszarem wiejskim objętym LSR, a realizacja zadania, na które jest udzielany grant, jest związana z przedmiotem działalności danej jednostki organizacyjnej,
    - grantobiorca wykonuje działalność gospodarczą, jeżeli realizacja zadania, na które jest udzielany grant, nie jest związana z przedmiotem tej działalności, ale jest związana z przedmiotem działalności jednostki organizacyjnej grantobiorcy.

Pomoc na projekt grantowy w zakresie SV jest przyznawana, jeżeli każda koncepcja inteligentnej wsi przygotowywana w ramach projektu grantowego przewiduje:

- 1) objęcie obszaru zamieszkanego przez nie więcej niż 20 tys. mieszkańców, który nie jest objęty inną koncepcją inteligentnej wsi, przy czym liczbę mieszkańców określa się na

dzień 31 grudnia roku poprzedzającego rok, w którym ogłoszono nabór wniosków o powierzenie grantów na podstawie wynikowych informacji statystycznych ogłaszanych, udostępnianych lub rozpowszechnionych zgodnie z przepisami o statystyce publicznej;

2) uwzględnienie użycia technologii cyfrowych i telekomunikacyjnych lub lepszego wykorzystania wiedzy;

3) korzyści dla lokalnej społeczności, w szczególności w zakresie poprawy jakości życia, podniesienia jakości usług lokalnych lub bezpieczeństwa, poszanowania środowiska i klimatu lub rozwiązywania problemów dotyczących niedoinwestowania, starzejącego się społeczeństwa, wyludnienia, niewystarczającej liczby miejsc pracy lub przepaści cyfrowej;

4) jej realizację w partnerstwie co najmniej z jednym podmiotem z obszaru nią objętego;

5) zapewnienie udziału różnych podmiotów z obszaru nią objętego w procesie jej opracowania, w tym przeprowadzenie konsultacji z lokalną społecznością;

6) brak sprzeczności z innymi dokumentami strategicznymi dla obszaru nią objętego, w szczególności z LSR.

2. Grant na przygotowanie koncepcji inteligentnej wsi obejmującej dany obszar może zostać udzielony tylko jeden raz.

Pomoc nie jest przyznawana na projekt grantowy w zakresie rozwoju przedsiębiorczości i wspierania współpracy między podmiotami wykonującymi działalność gospodarczą na obszarze wiejskim objętym LSR.

Do przyznawania pomocy na projekt grantowy nie stosuje się następujących warunków:

- inwestycje trwale związane z nieruchomością w ramach operacji będą realizowane na nieruchomości będącej własnością lub współwłasnością podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy lub podmiot ten posiada prawo do dysponowania nieruchomością na cele określone we wniosku o przyznanie pomocy co najmniej przez okres realizacji operacji oraz okres podlegania zobowiązaniu do zapewnienia trwałości operacji zgodnie z art. 71 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006, zwanego dalej "rozporządzeniem nr 1303/2013";

- operacja jest uzasadniona ekonomicznie i będzie realizowana zgodnie z biznesplanem;

- podmiot ten wykaże, że:

a) posiada doświadczenie w realizacji projektów o charakterze podobnym do operacji, którą zamierza realizować, lub

b) posiada zasoby odpowiednie do przedmiotu operacji, którą zamierza realizować, lub

c) posiada kwalifikacje odpowiednie do przedmiotu operacji, którą zamierza realizować, jeżeli jest osobą fizyczną, lub

d) wykonuje działalność odpowiednią do przedmiotu operacji, którą zamierza realizować;

Koszty grantobiorców

Koszty planowane do poniesienia przez grantobiorcę mieszczą się w zakresie poniżej wymienionych kosztów i nie są kosztami inwestycji polegającej na budowie albo przebudowie liniowych obiektów budowlanych w części dotyczącej realizacji odcinków zlokalizowanych poza obszarem wiejskim objętym LSR.

- 1) ogólne,
- 2) zakupu robót budowlanych lub usług,
- 3) zakupu lub rozwoju oprogramowania komputerowego oraz zakupu patentów, licencji lub wynagrodzeń za przeniesienie autorskich praw majątkowych lub znaków towarowych,
- 4) najmu lub dzierżawy maszyn, wyposażenia lub nieruchomości,
- 5) zakupu nowych maszyn lub wyposażenia, a w przypadku operacji w zakresie zachowania dziedzictwa lokalnego – również używanych maszyn lub wyposażenia, stanowiących eksponaty,
- 6) zakupu nowych rzeczy innych niż wymienione w pkt. 5), w tym materiałów,
- 7) podatku od towarów i usług (VAT),

Całkowita wartość operacji realizowanych poza projektem grantowym wynosi co najmniej **50 tys. zł**

Wartość grantu wynosi od **5 do 50 tys. zł**

Jednostki sektora finansów publicznych (JSFP) – suma grantów planowanych do udzielenia jednostkom sektora finansów publicznych w ramach danego projektu grantowego nie przekracza 20% kwoty pomocy na ten projekt.

Intensywność pomocy

Intensywność pomocy wynosi do 100%, z wyjątkiem:

- podmiotu wykonującego działalność gospodarczą, do której stosuje się przepisy ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców - **do 70%**
- jednostek sektora finansów publicznych – **nie wyżej niż 63,63%**.

Limity pomocy

Limit na operację i beneficjenta:

- ✓ rozwijanie działalności gospodarczej i inne zakresy w wyjątkiem inkubatora i **rozpoczynania działalności gospodarczej: 500 tys. zł**
- ✓ **inkubatory przetwórstwa lokalnego: 500 tys. zł**, z tym, że na operacje w innym zakresie **limit ten wynosi 300 tys. zł** (*limit jest pomniejszany o środki wykorzystane na rozwijanie działalności gospodarczej*)
- ✓ **rozpoczęcie działalności gospodarczej: 50 – 100 tys. zł**

Zasady ubiegania się o przyznanie pomocy

Pomoc jest przyznawana na wniosek o jej przyznanie.

Wniosek o przyznanie pomocy składa się w terminie wskazanym w ogłoszeniu o naborze wniosków o przyznanie pomocy (z wyjątkiem projektów grantowych oraz operacji realizowanych przez LGD jako operacje własne).

Rozpatrzenie wniosku o przyznanie pomocy powinno nastąpić w terminie nie dłuższym niż niezbędny do należytego wyjaśnienia sprawy, w tym do przeprowadzenia kontroli administracyjnych i kontroli na miejscu oraz innych kontroli podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy przeprowadzanych przez podmiot wdrażający na podstawie ustawy.

Pomoc jest przyznawana na podstawie umowy o przyznaniu pomocy zawieranej, pod rygorem nieważności, w formie pisemnej.

Zasady wypełnienia wniosku o przyznanie pomocy

- ✓ Złożenie wniosku (bezpośrednio w LGD, do podmiotu wdrażającego – bezpośrednio, kurierem, za pośrednictwem operatora publicznego).
- ✓ Potwierdzenie złożenia wniosku.
- ✓ Znak sprawy – korespondencja w trakcie realizacji operacji.
- ✓ Możliwość wycofania wniosku.
- ✓ Maksymalne terminy realizacji operacji oraz składania wniosków o płatność.
- ✓ Zasady uzyskania i rozliczania prefinansowania operacji.
- ✓ Terminy dokonywania płatności na rzecz beneficjentów.
- ✓ Pozostawienie wniosku bez rozpatrzenia / odmowa przyznania pomocy.

Terminy na rozpatrzenie wniosku o przyznanie pomocy

W terminie 7 dni od dnia dokonania wyboru operacji realizowanych przez podmioty inne niż LGD, LGD przekazuje zarządowi województwa wnioski o udzielenie wsparcia, dotyczące wybranych operacji wraz z dokumentami potwierdzającymi dokonanie wyboru operacji.

W przypadku gdy w przekazanych przez LGD dokumentach, zarząd województwa stwierdzi braki lub będzie konieczne uzyskanie wyjaśnień, zarząd województwa wzywa LGD do uzupełnienia braków lub złożenia wyjaśnień w wyznaczonym terminie, nie krótszym niż 7 dni. Jeżeli nie są spełnione warunki udzielenia wsparcia, o zarząd województwa informuje podmiot ubiegający się o wsparcie o odmowie udzielenia tego wsparcia, zgodnie z przepisami regulującymi zasady wsparcia z udziałem poszczególnych EFSI.

Jeżeli są spełnione warunki udzielenia wsparcia, zarząd województwa udziela wsparcia zgodnie z przepisami regulującymi zasady wsparcia z udziałem poszczególnych EFSI, do limitu środków wskazanego w ogłoszeniu o naborze wniosków o udzielenie wsparcia.

W razie stwierdzenia, że wniosek o udzielenie wsparcia zawiera braki lub oczywiste omyłki, zarząd województwa wzywa podmiot ubiegający się o wsparcie do usunięcia tych braków lub poprawienia oczywistych omyłek w terminie 7 dni, pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia.

Usunięcie braków we wniosku o udzielenie wsparcia lub poprawienie w nim oczywistych omyłek nie może prowadzić do jego istotnej modyfikacji.

Jeżeli po upływie 6 miesięcy od dnia przekazania wniosków do zarządu województwa okaże się, że nie jest możliwe udzielenie wsparcia w ramach limitu środków wskazanego w ogłoszeniu o naborze wniosków o udzielenie wsparcia, zarząd województwa informuje podmiot ubiegający się o udzielenie wsparcia o braku dostępnych środków na udzielenie tego wsparcia i pozostawia wniosek bez rozpatrzenia.

Pomoc na operację realizowaną przez podmiot inny niż LGD przysługuje według kolejności ustalonej na podstawie liczby punktów uzyskanych w ramach oceny prowadzonej z zastosowaniem kryteriów wyboru operacji określonych w LSR i wskazanych w ogłoszeniu.

W terminie 4 miesięcy od dnia przekazania wniosku o przyznanie pomocy zarządowi województwa przez LGD, a w przypadku wniosku o przyznanie pomocy na projekt grantowy lub operację własną LGD – od dnia złożenia tego wniosku, zarząd województwa:

- 1) wzywa podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy do zawarcia umowy – w przypadku pozytywnego rozpatrzenia wniosku o przyznanie pomocy;
- 2) informuje podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy o odmowie przyznania pomocy – w przypadku gdy nie są spełnione warunki przyznania pomocy.

W przypadku gdy operacja nie mieści się w limicie środków wskazanym w ogłoszeniu, o którym mowa w art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności, wniosek o przyznanie pomocy dotyczący tej operacji podlega rozpatrzeniu dopiero wówczas, gdy okaże się, że w ramach tego limitu jest możliwe przyznanie pomocy na tę operację, o czym zarząd województwa informuje podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy w formie pisemnej.

Termin rozpatrzenia wniosku, o którym mowa w ust. 2, rozpoczyna bieg od dnia, w którym okaże się, że w ramach limitu dostępnych środków wskazanego w ogłoszeniu, o którym mowa w art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności, jest możliwe przyznanie pomocy na operację objętą tym wnioskiem.”;

Wezwanie do wykonania określonych czynności

Wezwanie podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy do wykonania określonych czynności w toku postępowania w sprawie o przyznanie pomocy lub wezwanie LGD do uzupełnienia braków lub złożenia wyjaśnień, o których mowa w art. 23 ust. 2 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności, wstrzymuje bieg terminu rozpatrywania wniosku o przyznanie pomocy do czasu wykonania przez ten podmiot lub LGD tych czynności, o czym zarząd województwa zawiadamia podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy w formie pisemnej.

W razie uchybienia terminu wykonania przez podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy określonych czynności w toku postępowania w sprawie o przyznanie pomocy zarząd województwa, na prośbę tego podmiotu, przywraca termin wykonania tych czynności, jeżeli ten podmiot:

- 1) wniósł prośbę w terminie 14 dni od dnia ustania przyczyny uchybienia;
- 2) jednocześnie z wniesieniem prośby dopełnił czynności, dla której określony był termin;
- 3) uprawdopodobnił, że uchybienie nastąpiło bez jego winy.

Przywrócenie terminu do złożenia prośby, w razie uchybienia terminu jest niedopuszczalne.

W razie śmierci podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy będącego osobą fizyczną, rozwiązania, połączenia lub podziału podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy będącego osobą prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej lub wystąpienia innego zdarzenia prawnego, w wyniku których zaistnieje następstwo prawne, albo w razie zbycia całości lub części gospodarstwa rolnego albo całości lub części przedsiębiorstwa tego podmiotu w toku postępowania w sprawie o przyznanie pomocy, następcą prawnym tego podmiotu albo nabywcą gospodarstwa rolnego lub jego części, albo nabywcą przedsiębiorstwa lub jego części nie może wstąpić do toczącego się postępowania na miejsce tego podmiotu.

W przypadku, o którym mowa powyżej, wniosek o przyznanie pomocy zarząd województwa pozostawia bez rozpatrzenia z chwilą uprawdopodobnienia jednego z powyższych zdarzeń.

Ocena wniosków

Do postępowań w sprawach o przyznanie pomocy nie stosuje się przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego, z wyjątkiem przepisów dotyczących właściwości miejscowej organów, wyłączenia pracowników organu, doręczeń i wezwań, udostępniania akt, skarg i wniosków, o ile przepisy ustawy nie stanowią inaczej.

W przypadku gdy nie są spełnione warunki przyznania pomocy podmiot właściwy w sprawie o przyznanie pomocy informuje podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy, w formie pisemnej, o odmowie jej przyznania z podaniem przyczyn odmowy.

W takim przypadku podmiotowi ubiegającemu się o przyznanie pomocy przysługuje prawo wniesienia do sądu administracyjnego skargi na zasadach i w trybie określonych dla aktów lub czynności, o których mowa w art. 3 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2012 r. poz. 270, z późn. zm.).

Dodatkowe informacje dla beneficjenta

Szczegółowe warunki w zakresie przyznania pomocy dla podmiotu ubiegającego się o pomoc w ramach poddziałania 19.2. zostały określone w rozporządzeniu w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania "Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, do którego link znajduje się poniżej.

Nabór wniosków

Wnioski o przyznanie pomocy na operację realizowaną przez podmiot inny niż LGD składa się bezpośrednio do LGD w terminie wskazanym w ogłoszeniu zamieszczonym na stronie LGD. Natomiast wniosek o przyznanie pomocy na projekt grantowy lub operację własną LGD składa się do zarządu województwa, z którym LGD zawarła umowę ramową, lecz nie wcześniej niż w dniu, w którym został dokonany wybór LSR.

Rozliczenie operacji

Wniosek o płatność beneficjent składa bezpośrednio do Urzędu Marszałkowskiego. Nie dotyczy projektów grantowych. Grantobiorca wniosek o płatność składa bezpośrednio do biura LGD.

Legislacja

Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 24 września 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania "Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (Dz.U. poz. 1570) - <http://www.dziennikustaw.gov.pl>

Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 25 sierpnia 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania "Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1390) - <http://www.dziennikustaw.gov.pl>

Dokumenty aplikacyjne:

I. Operacje w ramach poddziałania 19.2 z wyłączeniem projektów grantowych oraz operacji w zakresie podejmowania działalności gospodarczej

1) Formularz wniosku o przyznanie pomocy

- Wniosek o przyznanie pomocy.

- Dodatkowe arkusze dla podmiotów współwnioskujących do wielokrotnego wypełniania.
- 2) Instrukcja wypełniania wniosku o przyznanie pomocy.
  - 3) Biznesplan:
    - Biznesplan.
    - Biznesplan - tabele finansowe: 7.1, 9.1, 9.2, 9.3, 9.4.
    - Biznesplan w zakresie tworzenia lub rozwoju inkubatorów przetwórstwa lokalnego produktów rolnych.
    - Biznesplan (inkubator) - tabele finansowe: 7.1, 9.1, 9.2, 9.3, 9.4.
    - Informacje pomocnicze przy wypełniania biznesplanu.
  - 4) Oświadczenie podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy o wielkości przedsiębiorstwa.
  - 5) Zasady wypełniania Oświadczenia podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy o wielkości przedsiębiorstwa.
  - 6) Formularz umowy o przyznaniu pomocy.
    - Umowa o przyznaniu pomocy.
    - Załącznik 1 zestawienie finansowo-rzeczowe operacji.
    - Załącznik 2 wykaz działek ewidencyjnych.
    - Załącznik 3 kary administracyjne za naruszenie przepisów zamówień publicznych.
    - Załącznik 3 A kary administracyjne za naruszenie przepisów o zamówieniach publicznych po wejściu w życie ustawy z dnia 22 czerwca 2016 r. o zmianie ustawy - Prawo zamówień publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1020).
    - Załącznik 5 Informacja monitorująca z realizacji biznesplanu/Informacja po realizacji operacji.
    - Informacja pomocnicza przy wypełnianiu informacji monitorującej z realizacji biznesplanu / informacji po realizacji operacji.
  - 7) Formularz informacji monitorującej z realizacji biznesplanu / informacji po realizacji operacji (IMRB/ IPRO)
    - Informacja monitorująca z realizacji biznesplanu / Informacja po realizacji operacji.
    - Informacja pomocnicza przy wypełnianiu informacji monitorującej z realizacji biznesplanu / informacji po realizacji operacji.
  - 8) Formularz wniosku o płatność.
    - Wniosek o płatność.
    - Dodatkowe arkusze dla podmiotów współwnioskujących do wielokrotnego wypełniania.
  - 9) Instrukcja wypełniania wniosku o płatność.
    - Załącznik nr 3 Sprawozdanie z realizacji Biznesplanu (przykładowy wzór).
    - Informacja pomocnicza przy wypełnianiu Sprawozdania z realizacji Biznesplanu.

II. Operacje w ramach poddziałania 19.2 w zakresie podejmowania działalności gospodarczej

- 1) Formularz wniosku o przyznanie pomocy.
  - Wniosek o przyznanie pomocy.
- 2) Instrukcja wypełniania wniosku o przyznanie pomocy.
- 3) Biznesplan:
  - Biznesplan.
  - Biznesplan - tabele finansowe: 7.1, 9.1, 9.2, 9.3, 9.4.
  - Informacje pomocnicze przy wypełniania biznesplanu.
- 4) Formularz umowy o przyznaniu pomocy.
  - Umowa o przyznaniu pomocy.
  - Załącznik wykaz działek ewidencyjnych.

- Załącznik Informacja monitorująca z realizacji biznesplanu/Informacja po realizacji operacji.
- Informacja pomocnicza przy wypełnianiu informacji monitorującej z realizacji biznesplanu / informacji po realizacji operacji.

5) Formularz wniosku o płatność.

- Wniosek o płatność.

6) Instrukcja wypełniania wniosku o płatność.

- Instrukcja wypełniania wniosku o płatność.
- Załącznik nr 2_wykaz faktur lub dokumentów o równoważnej wartości dowodowej.
- Załącznik nr 3 Sprawozdanie z realizacji Biznesplanu (przykładowy wzór).
- Informacja pomocnicza przy wypełnianiu sprawozdania z realizacji biznesplanu.

Wszystkie aktualne dokumenty aplikacyjne dostępne na stronie Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa pod linkiem <https://www.gov.pl/web/arimr/poddzialanie-192-wsparcie-na-wdrazanie-operacji-w-ramach-strategii-rozwoju-lokalnego-kierowanego-przez-spolecznosc3>

Księga wizualizacji i logotypy

Informacyjne obowiązki beneficjenta wskazane zostały w szczegółowych przepisach dotyczących działań informacyjnych i reklamowych, określonych w załączniku III rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) NR 808/2014 z dnia 17 lipca 2014 r. ustanawiającego zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW).

Na podstawie ww. przepisów opracowana została „Księga wizualizacji znaku PROW 2014-2020” (która znajduje się na stronie internetowej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi pod linkiem <https://www.gov.pl/web/arimr/ksiega-wizualizacji-znaku-prow-2014-2023>), zawierająca informacje na temat podstawowych obowiązków beneficjenta w zakresie informowania o otrzymanej pomocy z Unii Europejskiej, w tym z EFRROW i Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (PROW 2014-2020).

Wszystkich beneficjentów obowiązuje poinformowanie opinii publicznej o celu operacji i wsparciu operacji z EFRROW poprzez oznaczenie logo UE, sloganem „Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie” oraz logo PROW 2014-2020.

Wielkość kwoty wsparcia publicznego na realizację operacji	Obowiązki
Beneficjenci realizujący operację dofinansowaną ze środków publicznych na kwotę powyżej 500 tys. euro jeśli dotyczy: a) działań w zakresie infrastruktury lub/i, b) prac budowlanych.	Tymczasowy bilbord dużego formatu w trakcie realizacji operacji.
Beneficjenci, którzy zakończyli realizację operacji dofinansowanej ze środków publicznych na kwotę powyżej 500 tys. euro, jeśli dotyczyła: a) działań w zakresie infrastruktury lub/i, b) prac budowlanych lub/i, c) zakupu środków trwałych.	Stała tablica lub bilbord dużego formatu nie później niż 3 miesiące po zakończeniu operacji.

Beneficjenci operacji na kwotę dofinansowania ze środków publicznych powyżej 50 tys. euro.	Plakat A3 lub Tablica informacyjna w trakcie realizacji operacji.
Niezależnie od wysokości kwoty operacji.	Informacja na stronie internetowej w okresie realizacji operacji.
Lokalne Grupy Działania	Tablica informacyjna w trakcie realizacji operacji.

Źródło <https://www.gov.pl/web/arimr/ksiega-wizualizacji-znaku-prow-2014-2023>